

Met andere woorden 22 sept 2019 Marieke Milder

1 Kor.3,1-11

Beste Paulus,

We hebben het met elkaar over je brief gehad. En we willen je graag deelgenoot maken van de vragen en gedachten die je brief bij ons oproept.

Want ook al zijn wij niet de gemeente van Korinthe, we voelen ons toch wel een beetje aangesproken.

Om te beginnen: je bent best wel lang van stof, vinden we. Een brief met 16 hoofdstukken maar liefst... wij zijn inmiddels geoefend in het communiceren met niet meer dan 280 tekens. Maar misschien ligt daar ook wel precies de clou van onze gesprekken en gedachtenspingsels. Daarover straks meer. Ik hoop dat je het ons niet kwalijk neemt dat we maar een klein stukje van de hele brief onder de loep genomen hebben.

Je hebt het in je brief over Apollos en over Kefas, de Aramese naam van Petrus. We krijgen de indruk dat je een beetje jaloers bent op Apollos. Jij hebt de gemeente van Korinte gesticht, en toen kwam Apollos met zijn fantastische preken en verkondigingen, en liep iedereen ineens enorm achter hem aan... Tegelijk maak je ons duidelijk dat de persoon die de boodschap verkondigt niet zo van belang is. Het draait om de inhoud, niet om de persoon.

Wat betreft die inhoud heb je het over melk en over vast voedsel. Je zegt dat de gemeente van Korinte nog op een kinderlijke manier geloofde, en dus een eenvoudige versie van het geloof voorgeschoteld moest krijgen. Melk. En verderop zeg je dat jij hebt geplant en dat Apollos heeft water gegeven. Het kinkt bijna als een verontschuldiging: dat je niet zo welsprekend was als Apollos, was dat expres? Omdat de gemeente er nog niet aan toe was?

Nouja, is ook niet zo belangrijk misschien. Laten we eens preciezer kijken naar de inhoud. Jezus Christus is het fundament, zeg je. En wie er dan op welke wijze over spreekt, dat is minder van belang.

Dat herkenden we wel, als oecumenische gemeenschap. We zitten hier bij elkaar als mensen van heel verschillende kerken, of achtergronden. Dat zagen we al toen we in de voorbereidingsgroep uit verschillende bijbelvertalingen lazen. Ieder spreekt, ieder gelooft op zijn/haar eigen manier, maar we voelen ons verbonden in het geloof in Jezus Christus. En we waren het al heel snel eens over wat dat betekent: het draait om de liefde. Hadden we geen discussie over. Het is ook de dragende grond onder onze bijeenkomsten hier op zondag: we geloven dat God liefde is, en dat leven naar God toe een leven in en vanuit liefde is, of zou moeten zijn. Daarin ontmoeten we elkaar, vinden we elkaar, sterken we elkaar.

Tot zover het goede nieuws. Want toen we gingen nadenken over wat dat betekent, leven vanuit het fundament van de liefde, werd het bar ingewikkeld. Want we vonden elkaar ook al snel in onze ideeën over mensen die naar ons inzicht niet uit liefde leven. Mensen die op grond van hun geloof medegelovigen uitsluiten

vanwege hun seksuele voorkeur. Mensen die vanwege hun geloof anderen veroordelen omdat ze anderen zouden aanmoedigen de dag des Heren niet te heiligen.

We vinden dat je zo niet mag oordelen over anderen.

Maar al pratend ontdekten we dat die uitspraak zelf ook weer een oordeel is.

We denken maar al te goed te weten wat goed en wat slecht is.

En dan hebben we al heel snel die 280 tekens, of een snel getikte e-mail klaar. Of een comment onder een blog of facebookbericht.

Vanuit ons idee wat liefde is veroordelen we mensen die naar ons oordeel niet leven vanuit liefde.

(misschien moet je die zin even twee keer lezen). Maar betekent leven vanuit liefde dan niet juist dat je niet oordeelt?

Anders gezegd: vanuit mijn opvatting dat God liefde is zou ik vanuit liefde geen oordeel moeten hebben over mensen die naar mijn oordeel niet leven vanuit liefde. *(deze zin misschien 2 x lezen...)*

Volg je het nog? Kan dat eigenlijk wel?

Hoe deed Jezus dat?

Tja, dat is ook niet zo eenduidig.

Jezus vroeg de mensen die de overspelige vrouw wilden stenigen om niet te oordelen. Jezus was liefdevol voor mensen die veroordeeld werden door anderen. De bloedvloeiende vrouw. Zacheus. De vrouw bij de bron. De vrouw die zijn voeten zalfde.

Maar Jezus sloeg ook de geldwisselaars de tempel uit vanuit een duidelijk oordeel over wat goed was en wat niet.

Leven vanuit liefde betekent dus niet dat je zomaar alle oordelen weglaat.

Maar wat betekent het dan wel? Wanneer mag je wel, wanneer niet ergens iets van vinden en wat betekent dat dan?

Oordelen zijn een manier om de wereld te ordenen. We kunnen niet zonder. We interpreteren de hele tijd, en koppelen daar een mening aan. Misschien is dat ook niet zo erg. Maar het wordt ingewikkeld als we die mening tot norm verheffen zonder de ander gesproken te hebben.

Ik heb eerlijk gezegd nog nooit een intensief gesprek gevoerd met een aanhanger van Forum voor democratie. Ik kan iets vinden van het boerkaverbod, maar ik heb nog nooit een gesprek gevoerd met een vrouw die een boerka draagt.

Afgelopen zomervakantie heb ik een biografie gelezen over Titus Brandsma. Het meest indrukwekkend vond ik het gedeelte over de tijd dat hij in Dachau zat, en met grote gelijkmatigheid en vanuit een diep godsvertrouwen met alle kampbevaarders, ook de mensen die heel wreed waren, contact probeerde te krijgen en zijn medegevangenen tot steun was. Hij was Carmeliet en had als lijfspreuk het 'Nada te Turbe' van Teresa van Avila (we zingen het vaak in de Janskerk): laat niets je verontrusten, laat niets je beangstigen, wie aan God toebehoort ontbreekt het aan niets, alleen God doet er toe.

Titus Brandsma zat niet voor niks in dat concentratiekamp; hij was iemand die wel degelijk iets vond van wat er in de samenleving gebeurde. Maar tegelijk slaagde hij erin te leven vanuit aandacht en ruimte, waarin ieder die verscheen met nieuwe ogen bekeken kon worden en waarin hij voor ieder die hij ontmoette van betekenis probeerde te zijn. Niet om het van betekenis zijn, maar omdat hij leefde vanuit de liefde en de ruimte van God.

Ik wou dat ik het zo kon, Paulus. Me niet op laten juinen, maar vanuit ruimte en liefde de wereld tegemoet treden. Dat is moeilijk. Het is moeilijk als ik me boos maak over dingen, of over mensen, omdat ik vind dat ze een ander of zichzelf of de aarde te kort doen. Het is moeilijk als ik teleurgesteld word door mensen waarmee ik verbonden ben omdat ze mij niet geven waar ik naar verlang. Dan overheerst het verdriet, of de boosheid, en word ik meegesleept door mijn emoties. Dat ik dan bij de laptop vandaan moet blijven heb ik inmiddels wel geleerd, door schade en schande helaas. Maar het is vaak een hele klus om de liefde en de ruimte weer terug te vinden en te leven vanuit aandacht, liefde en acceptatie.

Beste Paulus, verderop in deze brief heb je het over de liefde. Al spreek ik met tongen van engelen en mensen, heb ik geen liefde... Dat stuk wordt vaak gelezen bij huwelijken, maar volgens mij gaat het over meer dan de liefde van twee geliefden. Echt leven vanuit liefde, aanvaarding, overgave, vertrouwen... Ik weet niet of jij het voor elkaar kreeg allemaal, om ook zo te leven, maar je hebt het in ieder geval heel mooi bij elkaar geschreven. Als ik de liefde niet had, ik was niets. Ik wil je vragen om voor mij, voor ons te bidden. Zodat we de kracht, de moed en de inspiratie vinden om het te blijven proberen, te blijven zoeken, te blijven vertrouwen dat het kan: leven vanuit het fundament van de liefde.

Leven naar God toe.

Gelukkig hoeven we het niet alleen te doen. We hebben elkaar, we kunnen elkaar vasthouden, corrigeren, aanmoedigen, bekrachtigen. We hebben jouw brieven, Paulus, die niet altijd gemakkelijk zijn maar die ons desondanks blijven inspireren. En uiteindelijk is het niet aan ons, maar aan de Eeuwige die ons draagt. Dat wij ons gedragen mogen blijven weten.

Zo moge het zijn.

Hartelijke groet,
Marieke